

نرخى نهوت لە چارەكى كۆتاين ئەمسال و سالى داھاتوودا

05-10-2021

نووسمەركان

مەحمۇمۇد بابان

كۈرتە : لەم ھەفتەيەدا نرخى نهوت بەرزىرىن ئاستى خۆى لە حەوت سالى راپردوودا تۆماركىرىد و لە سەرروو 81 دۈلەرەوە مامەلەي پېۋەكراو، ھاوکات چاوهەرۋاندەكىرىت تاوهەكى كۆتاين ئەمسال نرخى نهوت روو لە بەرزبۇونەوە بىت، ئەويىش بەھۆى زىستانىيە سارد و بەرزبۇونەي نرخى گازى سررووشتى و گۇرانكارييەكان لە باشبوونەوە ئابۇورى جىهان و زىادبۇونى خواست لە ھەمبەر خىستنەرۋوودا، بەلام ئەوهى جىڭەي سەرنجە رۆژانە و بىگە لە چەند كاڭىزىكدا گۇرانكاري بەسەر نرخى نهوتدا دىت، بۇيە پرسىيارە سەرەتكىيەكە ئەوهىي ئايا نرخى نهوت لە چارەكى كۆتاين ئەمسال و سالى داھاتوودا چەند دەبىت و ھۆكارييەكانى پىشىت گۇرانكاري نرخ چىيە لە ئىستا و داھاتوودا؟

مەحموود بابان-ناوهندى لىكۈلىنەوەي روودادا |

دابۇرت-4 نىزى نەوت لە چارەكى كۆتايى ئەمسال و سالى داھاتوودا

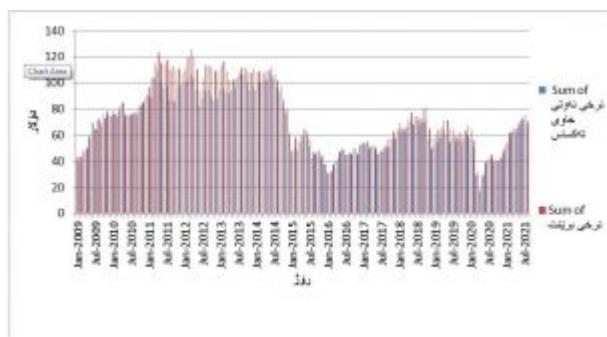
لەم ھەفتەيەدا نىزى نەوت بەرزىرىن ئاستى خۆى لە حەوت سالى راپردوودا تۆماركىرد و لە سەرروو 81 دۆلارەوە مامەلەي پىوهكراو، ھاواكتا چاوهەپواندەكىرىت تاوهەكى كۆتايى ئەمسال نىزى نەوت روو لە بەرزبۇونەوە بېت، ئەويش بەھۆي زستانىكى سارد و بەرزبۇونە نىزى گازى سرروۋشتى و گورانكارىيەكان لە باشبوونەوە ئابۇورى جىهان و زىتابۇونى خواست لە ھەمبەر خىستنەرۇودا، بەلام ئەوهى جىڭەي سەرنجە رۆژانە و بىگە لە چەند كاژىرېكىدا گورانكارى بەسەر نىزى نەوتدا دېت، بۇيە پرسىارە سەرەكىيەكە ئەوهى ئايا نىزى نەوت لە چارەكى كۆتايى ئەمسال و سالى داھاتوودا چەند دەبىت و ھۆكارەكان پىشت گورانكارى نىزى چىيە لە ئىستا و داھاتوودا؟

رۆزى 4 تىشىنى يەكەمى 2021 ولاتانى نيو ھاۋپەيمانى ئۆپىك پلەس كۆبۈونەوەي مانگانەي خۇيان ئەنجامدا و درېزەيان بەو رىككەوتنى پىشىوپيان بۇ خىستنەرۇو و زىادكىرىنى نەوت دا، كە 400 ھەزار بەرمىل نەوت لەمانگى داھاتوودا، ئەمەش نىزى نەوتى گەياندە سەرروو 81 دۆلار لە رۆزى 5 تىشىنى يەكەمى 2021دا. ئەوهى جىڭەي سەرنجە ھەندىي لە شارەزابان و راۋىزڭارەكانى كۆمپانىيە نەوت و تەنانەت وەزىرى نەوتى عىزاق پىشىپ دەكەن نىزى نەوت بىگاتە سەرروو 100 دۆلار بۇ بەرمىلىك [1].

لەماوهى دەيەي راپردوودا بەرزىرىن نىزى نەوتى بىرىنت لە 13 ئىندا 2012 تۆماركراوه، كە نىزى يەك بەرمىل نەوت بە 128.14 دۆلار مامەلەي پىوهكراوه و نىزىرىن نىزى يەك بەرمىل نەوتىش لە 21 ئىنسان 2021دا بۇوه، كە نىزى يەك بەرمىل نەوت بە 9.12 دۆلار مامەلەي پىوهكراوه. ئەمەش دەرىدەخات لە دەيەي راپردوودا نىزىكەي 19 ھىننە بەرزي و نزمى بەخۇووھ بىنیوھ. ھەروھەها بەرزىرىن نىزى تېرىاى مانگانەي يەك بەرمىل نەوتى بىرىنت بە 125.45 دۆلار بۇوه و لەمانگى ئىندا 2012 تۆماركراوه، ھەروھەا نىزىرىن نىزى تىڭىرى مانگانەي يەك بەرمىل نەوتى بىرىنت بە 18.38 دۆلار بۇوه و لە مانگى ئىنسان 2020دا تۆماركراوه [2]. بۇ زانىنى نىزى مانگانەي نەوتى بىرىنت و نەوتى خاوى تەكساس بىۋانە گرافىك ژمارە 1 لە خوارەوه.

لە راستىدا نىزى نەوتى خاو بەشىۋەيەكى ئاسايى و رۆژانە بە پىشت بەستن بەخواست و خىستنەرۇو نىزەكەي بەرزا و نزمى بەخۇوھ دەبىنېت، بەردىوامى رىكارەكان و لىكەوتەكانى بىلاپۇونەوەي كۆرۈنەن گۇراو كارىگەرى كەورەتى لەسەر نىزى نەوت لە چارەكى كۆتايى ئەمسال و سالى داھاتوودا دادەنېت. ھەروھەا زۆرىھى شىكەرەوەكانى بوارى نەوت و كۆمپانىيا راۋىزڭارەكان پىشىپىنى ئاسايىبۇونەوەي خواستى نەوتى جىهان بۇ سالى 2019 و پىش بىلاپۇونەوەي كۆرۈنەن لەكۆتايى ئەمسال و سالى داھاتوودا دەكەن، ھەروھەكە رايان لانس، سەرۋىكى جىبەجىكارى كۆنۈكۈ فلىپس ئاماڙەي بەوهەردووه خواست بۇ نەوت دەگەرېتەوە پىش سەرەدەمى كۆرۈنەن لە چارەكى كۆتايى ئەمسال يان سەرەتاي سالى داھاتوودا [3]. كە ئەمەش كارىگەرى تەۋاى لەسەر گورانكارىيەكانى نىزى نەوت لە ئىستا و داھاتوودا دەبىت.

گرافىك 1: گورانكارىيەكانى نىزى نەوت بۇ ھەربەرمىلىك نەوت لە 2009 بۇ 2021 لە مانگىكىدا

بەرزبۇوهەنەدا دەبىت و نرخى نەوتىش روو لە بەرزبۇونەوە لە چارەكى كۆتايى ئەمسال و سالى داھاتوودا.

سەرچاوهەكان

[1]

<https://www.reuters.com/business/energy/iraq-oil-minister-says-oil-prices-reaching-100barrel-unsustainable-tv-interview->
/2021-10-03

<https://www.iea.org/data-and-statistics/data-product/monthly-oil-price-statistics-2> [2]

<https://www.bnnbloomberg.ca/conocophillips-ceo-sees-pre-covid-oil-demand-returning-in-months-1.1655363> [3]

<https://www.iea.org/reports/oil-market-report-september-2021> [4]

https://www.eia.gov/outlooks/aeo/pdf/AEO_Narrative_2021.pdf [5]